

IMPULS

KWARTALNIK
BOŻE NARODZENIE
2010

NR 43

Dom Pomocy Społecznej
ul. Łanowa 41, 30-725 Kraków

rys. Wojciech Wierzbicki

Pierwszej gwiazdki – jasnej
jak ta nad Betlejem.
Pokoju życzliwego w opłatka łamaniu...
Życzeń, co się spełniać będą,
Ciepłej miłości, wiary i nadziei,
co nie będą odstępować na krok
przez cały nowy nadchodzący rok.

życzy Redakcja

Redakcja:

Bożena Florek
Krzysztof Kijowski
Ewa Krzeczyńska
Marian Skoczyła
Wojciech Wierzbicki

Współpracują:

Anna Feluś
Sven Haj Man
Tomasz Hellner
Andrzej Kuś
Marek Migdał
Krystyna Sokołowska

Pomagają:

Dorota Najder
Beata Słowakiewicz

Historia kartek świątecznych

Ewa
Krzeczyńska

Prawdziwą rewolucją było wprowadzenie kart pocztowych, które

nie wymagały koperty. Projekt pocztówki bez koperty został zgłoszony podczas niemieckiej konferencji Poczty w Karlsruhe, jednak został odrzucony. Dopiero kilka lat później został zatwierdzony i dopiero wówczas adres umieszczano bezpośrednio na kartce, co spowodowało ich szybkie rozpowszechnienie.

Początkowo kartki były wysyłane jedynie w niewielkiej odległości, dopiero w roku 1875 po raz pierwszy wysyłano je zagranicę. Był okres kiedy na kartkach świątecznych umieszczano reprodukcje obrazów słynnych malarzy, o tematyce Bożego Narodzenia.

W Polsce kartki pojawiły się pod koniec XIX wieku, ale zwyczaj wysyłania życzeń na kolorowych kartkach stał się popularny na całym świecie dopiero w XX wieku. W 1900 roku w Warszawie ogłoszono konkurs na nazwę karty pocztowej w języku polskim. Brano pod uwagę kilka propozycji, między innymi „liścik”, „listówka”, „otwartka”, „pisanka”. Wybrano propozycję zgłoszoną przez Henryka Sienkiewicza – „pocztówka”.

Niestety kartki świąteczne odchodzą w zapomnienie, w dzisiejszych czasach zastąpiły je smsy, maile i telefony. Sądzę jednak, że warto kultywować dawne tradycje. Pisząc kartkę świąteczną pamiętajmy, że nawet najciekawszy sms czy animowana kartka nie zastąpi życzeń płynących z serca. Wyślijmy więc swoim znajomym, krewnym życzenia „Wesołych Świąt”, a na pewno sprawimy im tym wielką przyjemność.

Bardzo popularnym zwyczajem związanym ze świętami Bożego Narodzenia jest zwyczaj wysyłania do krewnych, przyjaciół, okolicznościowych kartek z życzeniami. Ale skąd się wziął zwyczaj pisania kartek?

„Wynalazcą” kartki był Szkot Thomas Sturrock, natomiast pierwszą kartkę świąteczną wysłał londyński artysta William Maw Egley w 1842 roku. W 1843 roku na prywatne zamówienie Henry’ego Cole’a, znajomy malarz John Calcott Horsley wykonał rysunek z wypisanymi życzeniami, który został powielony w ilości 1000 sztuk. Pierwsze kartki były wysyłane w kopertach.

Źródła: www.pmedia.pl/showludzie,
www.mbkp.info/lit

Kolędowanie

Krystyna Sokołowska

Święta Bożego Narodzenia to dla Polaków najważniejsze i jednocześnie najbogatsze w ludowe tradycje święta. Jednym z obrzędów jest zwyczaj kolędowania. „Kolędowanie” wywodzi się jeszcze z pogańskich czasów rzymskich i pochodzi od łacińskiego słowa „calendae”, którym Rzymianie nazywali pierwszy dzień miesiąca i pierwszy dzień roku. Wówczas sąsiedzi i krewni odwiedzali się wzajemnie, obdarowywali prezentami i śpiewali pieśni, chwalcące początek roku, domowników i otoczenie. Zwyczaj ten przejęli chrześcijanie wiążąc go z obchodami wydarzeń dotyczących przyjścia Syna Bożego – Jezusa Chrystusa na ziemię, co rozpoczęło nową erę w dziejach człowieka, nadając życiu sens.

Zwyczaj kolędowania przywędrował do Polski przez Bałkany i Ruś, a oznacza zarówno śpiewanie kolęd jak i obchodzenie domów przez kolędników. Kolęda to także odwiedzanie rodzin przez księdza w okresie Bożego Narodzenia.

Dawniej śpiewanie kolęd i pastorałek rozpoczynano od wieczery wigilijnej i trwało aż do święta Matki Bożej Gromnicznej – 2 lutego. Kolędowano w czasie drogi na Pasterkę. W sam dzień Bożego Narodzenia kolędowano w gronie rodzinnym, a od drugiego dnia Świąt czyli świętego Szczepana odwiedzano krewnych, znajomych oraz sąsiadów i tam kolędowano. Najczęściej śpiewane kolędy to: „Wśród nocnej ciszy”, „Do szopy hej pasterze”, „Bóg się rodzi”, „Dzisiaj w Betlejem”, „Cicha noc”, „Lulajże Jezuniu”, „Przybieżeli do Betlejem”, „Gdy się Chrystus rodzi”, „Pójźmy wszyscy do stajenki”, „Jezus malusieńki”, „Mizerna cicha”, „A wczora z wieczora” i inne oraz pastorałki. Śpiewano je z pamięci lub postugując się śpiewnikami albo książeczkami. Obecnie zwyczaj gromadzenia się w domach na śpiewanie kolęd zanika i rzadko jest praktykowany. Podtrzymywane jest tylko kolędowanie w gronie rodzinnym ale często śpiew kolęd zastępuje się słuchaniem ich z płyt lub w telewizji.

Piotr Bał, „Kolędnicy”

Głównie na polskiej wsi w okresie Bożego Narodzenia czyli tzw. Godów domy odwiedzali kolędnicy. Ubrani byli w przeróżne kostiumy i nieśli na drążku wielką, różnobarwną, oświetloną gwiazdę, turonia oraz szopkę. Zwyczaj ten znany był niegdyś w całej Europie, a jego początki sięgają średniowiecza. W Polsce pierwsze zapisy na ten temat pochodzą z XVI wieku, ale zwyczaj ten prawdopodobnie praktykowano już wcześniej. Chodzenie po kolędzie rozpoczynało się 26 grudnia – w Święto św. Szczepana, a kończyło 6 stycznia – w Święto Trzech Króli, albo 2 lutego – w Święto Matki Boskiej Gromnicznej. Kolędnicy różnili się przebraniem, repertuarem odgrywanych scen i akcesoriami. Dawniej na scenie szopek odgrywano jasełka czyli przedstawienie

o narodzeniu Chrystusa, obecnie śpiewa się tylko kolędy. Wizyty kolędników były wielką atrakcją dla mieszkańców wsi. Ci, którzy hojnie ich podjęli byli wychwalani w rymowankach i piosenkach, jeśli jednak zapomnieli o datku, kolędnicy wyśmiewali ich skąpstwo, niegośpodarność, a nawet... brzydotę ich

córek! Dawniej kolędnicy za swoje występy otrzymywali przeważnie produkty spożywcze. Były to: „szczodraki” czyli bułeczki specjalnie na tę okazję pieczone, wypieki świąteczne, ciastka, cukierki, pączki, wędlina, jajka, orzechy, jabłka, zboże, kołaczki, pieczony chleb tzw. „kukiołki”, poczęstunek, alkohol oraz pieniądze. Dzisiaj jako dar za kolędę najczęściej otrzymują pieniądze, a także słodczyce, owoce cytrusowe, ciasto świąteczne oraz poczęstunek. W obecnych czasach zwyczaj kolędowania coraz bardziej zanika. Dawniej w skład grup kolędniczych wchodził starsi, młodzież i dzieci, obecnie tylko młodzież i dzieci, a najczęściej same dzieci.

Kolęda to także wizyta duszpasterska, którą składają swym parafianom miejscowi księża w okresie Bożego Narodzenia. Celem tej wizyty jest głębsze poznanie i dokonanie oceny życia religijnego całej wspólnoty parafialnej. Odwiedziny takie pozwalają zbliżyć parafian do swego kapłana. Ksiądz często wspiera radą i pomaga w rozwiązywaniu zawitych spraw z dziedziny moralnej. Przyjęcie księdza jest aktem wyznania wiary,

a zarazem znakiem żywej łączności z Kościołem parafialnym. Księża odwiedzają całą parafię, idąc od domu do domu. Przed wizytą kapłana stół nakrywa się białym obrusem na stole stawia się krzyż, dwie świece po bokach, naczynie z wodą święconą, kropidło, czasem Pismo Święte, zeszyty dzieci do religii. Ksiądz poprzęda dwóch ministrantów, którzy zapowiadają jego wizytę i śpiewają zwrotkę jakiejś kolędy. Kapłan wchodząc pozdrawia wszystkich chrześcijańskim pozdrowieniem: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”. Następnie odmawia modlitwy wspólnie z domownikami, dokonuje pokropienia wodą święconą obecnych, mieszkania i błogosławi domownikom, czasem poświęca dom lub mieszkanie. Niekiedy rozdaje na pamiątkę obrazki.

W czasie wizyty duszpasterskiej ksiądz rozmawia z domownikami na różne tematy, takie jak: sprawy wiary, problemy moralne, religijne, parafialne, społeczne, życie rodzinne, wychowanie dzieci, zdrowie, praca, życie codzienne, warunki materialne. Pyta o praktyki religijne, czy i jak dzieci uczą się religii, czy uczestniczą we Mszy Świętej, zachęca do modlitwy. Szczególną

uwagę zwraca na chorych, stara się ich podnieść na duchu i pocieszyć. W niektórych domach, jako ważnego, miłego gościa, podejmowano kapłana poczęstunkiem, obiadem. Z racji odwiedzin duszpasterskich składano księdzu tzw. „kolędę”. Dawniej były to dary w naturze: płody ziemi, zboże, ziemniaki, zwierzęta, mięso, drób, jaja, masło, ser, żywność na cały rok oraz pieniądze. Dzisiaj są to ofiary pieniężne.

Słuchajmy kolęd, śpiewajmy je, kultywujmy tradycję czyli kolędujmy by w pełni przeżywać radość tych Świąt – nie tylko tę, którą dają kolorowe choinki – ale przede wszystkim tę prawdziwą – z narodzenia Syna Bożego Jezusa, który przebacza nam grzechy, nadaje sens wszystkiemu co przeżywamy, pokazuje jak Bóg nas kocha i uczy jak żyć aby osiągnąć szczęśliwe życie wieczne!

Bóg się rodzi
moc truchleje!

Źródło: www.gns.sarzyna.pl

Piotr Stawowy, „Trzej Królowie w drodze do Betlejem”

Lato w zimie, czyli święta na opak

Wojciech Wierzbicki, „Święty Mikołaj na Antypodach”

Moja siostra, która mieszka w Australii opowiadała mi jak obchodzi się tam święta. Australia to naprawdę niezwykły kraj. Dla mnie najdziwniejsze jest to, że kiedy u nas jest zima to u nich jest lato. To naprawdę świat na opak. Czy wiecie, że Australijczycy zamiast tradycyjnej kolacji wigilijnej urządzają grilla na plaży, a Święty Mikołaj przybywa na desce windsurfingowej zamiast na saniach, ubrany w strój pletwonurka?! Wiem, że to brzmi jak dobry żart, ale taka jest święta, a nawet świąteczna prawda o Australii.

Co ciekawe w Australii ludzie występują w jasełkach podobnie jak w Polsce. Pamiętam jak siostra opowiadała mi, że wypożyczała stroje, aby przebrać

się do spektaklu o Betlejem. Wyjątkową tradycją Australijczyków jest kolędowanie przy świecach, które polega na tym, że w przedświąteczny wieczór tysiące ludzi rozkłada na ziemi koce, zapala świece i śpiewa wspólnie kolędy.

Wyobraźcie sobie Wigilię podczas, której goście grają w gry plażowe i krykieta, kąpią się w oceanie i objadają truskawkami z bitą śmietaną. A dla wszystkich, a szczególnie dzieci, to początek letnich wakacji.

Jakkolwiek australijskie święta odbiegają od naszej tradycji to w porównaniu z naszymi mroźnymi, zimowymi świętami są czymś fascynującym i egzotycznym.

Jasełka 2010 i 2011

**Bożena
Florek**

Okres „jasełek” rozpoczynał się w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia, kiedy kościół katolicki wspomina Świętego Szczepana i trwał do uroczystości Matki Bożej Gromnicznej. Jasełka po staropolsku, to po prostu żłób, rodzaj drabinek, które służą do podawania bydłu i koniom siana. To właśnie w żłóbku, został złożony Jezus po swoim narodzeniu. Początek jasełek jest przypisywany św. Franciszkowi z Asyżu, który w 1223 roku zainscenizował pierwszą „żywą” szopkę. W niewielkiej grocie w pobliżu Greccio, po raz pierwszy rozegrała się scena narodzin Jezusa. Zwyczaj budowania żłóbka i wystawiania jasełek został szybko rozpowszechniony w całej Europie. Początkowo widowiska były wystawiane w budynkach kościelnych, a dopiero później, gdy niektóre postaci teatralne, jak śmierć, pasterze, czy diabły, zaczęły się zachowywać zbyt swawolnie, przedstawienia jasełkowe zostały przeniesione do miejsc świeckich. Wówczas religijna treść jasełek, została obudowana wieloma elementami komicznymi. Od XVIII wieku zamiast aktorów zaczęły występować kukiełki. Z biegiem czasu aktorzy jasełkowi, odwiedzali z przedstawieniami dwory szlacheckie, a nawet grali w profesjonalnych teatrach.

Nasza grupa teatralna od wielu lat kontynuuje tradycję jasełek. Każdego roku staramy się zaprezentować coś nowego i odkrywczego.

Jasełka 2010 zatytułowane „Trochę inna opowieść wigilijna” oparte na baśni Jana Christiana Andersena „Dziewczynka z zapalkami” zostały przedstawione przez naszą grupę teatralną trzykrotnie. Premiera odbyła się 15 stycznia w naszym Domu, kilka dni później wystąpiliśmy w Domu Kultury w Tuchowie na XVI Przeglądzie Zespołów Kolędniczych Mieszkańców Domów Pomocy Społecznej „Kolęda 2010”. Po raz trzeci grupa wystąpiła z jasełkami w Zakładzie Opieki Leczniczej, przy ul. Wielickiej. Zostaliśmy tam przyjęci bardzo serdecznie, występ wywołał duże wzruszenie. Jak stwierdzili widzowie nasze jasełka były dużą atrakcją i wniosły radość w ich codzienność.

Jasełka rozpoczynają się od kolędy „Nie było miejsca dla Ciebie”, po której dziewczynka czyta swoją historię: w noc wigilijną szła bosą, zmarzniętą i samotną. Nie mogła się pokazać w domu, ponieważ nie sprzedała ani jednej zapalki. Na szczęście wydarzenia potoczyły się inaczej niż w autentycznej baśni. Dziewczynka została uratowana przez Anioła, który obwieszcza wszystkim dobrą nowinę o narodzeniu Zbawiciela. Anioł prowadzi Dziewczynkę do stajenki gdzie wszyscy wesoło śpiewają kolędy związane z tematyką szopki: „Anioł pasterzom mówi”, „Mizerna cicha”, i „Lulajże Jezuniu”.

Jasełka 2010

Dziewczynka czuje się szczęśliwa i bezpieczna. Pasterze i Trzej Królowie składają Dzieciątku swoje dary. Aktorzy śpiewają kolędy „Przybieżeli do Betlejem pasterze” i „Mędrcy świata monarchowie”. Dziewczynka mówi, że jeszcze niedawno była smutna, ale teraz jest jej wesoło i zaprasza wszystkich, a także publiczność do Betlejem. Na koniec aktorzy i widzowie śpiewają kolędę „Pójdźmy wszyscy do stajenki”.

Nasze tegoroczne jasełka zostały przedstawione z dużym zaangażowaniem, dynamiką i ekspresją. Można się było zachwycić harmonijnie dobranymi kolędami, zaśpiewanymi żywiołowo przez aktorów.

Jasełka 2011, które teraz przygotowujemy, będą przedstawione w nowoczesnym stylu. Odbiegają od tradycyjnej konwencji jasełek. Rozgrywają się w centrum Krakowa, w Rynku Głównym, na którym Dziennikarka kręci program dla telewizji o tym jak napotkani przechodnie spędzają wieczór wigilijny. Spotyka ludzi o różnych zawodach i charakterach. To typowi współczesni przechodnie, zabiegani, zapracowani, czasami zagubieni i samotni. Zapytani o święta odpowiadają w sposób prozaiczny, że nie mają na nie czasu, bo pracują, albo nie mają ich z kim spędzić, bo stracili kontakt z bliskimi im ludźmi. Prowadzą nerwowy tryb życia, tak jak postać, którą gram – przejęta swoją karierą naukową pani Profesor, która nawet nie wie gdzie spędzi

wieczór wigilijny. Dziennikarka uświadamia niektórym napotkanym przechodniom, że zapomnieli o tym niezwykłym wydarzeniu jakim jest Wigilia. Dziennikarka rozmawia z Przekupkami, które twierdzą, że nie zdążą na kolację wigilijną, bo muszą sprzedać cały towar, żeby się nic nie zmarnowało. Spotyka także Malarza, który chce utrwalić świąteczny nastrój na płótnie i Lotnika, który przypadkowo wylądował na spadochronie na Rynku Głównym oraz dwóch kolegów słuchających hip-hopu. Wszystkim Dziennikarka zadaje pytanie w jaki sposób spędzą Wigilię. Każdy z przechodniów opowiada swoją historię. To typowi ludzie naszych czasów. W programie pojawia się również Muzyk, Kolędnicy, a nawet Fan Michaela Jacksona. Wszystkich łączy jeden cel, a mianowicie dotarcie do Betlejem, które jest w naszych jasełkach miejscem symbolicznym. Tu wszyscy mogą się spotkać i okazać sobie trochę życzliwości, zapomnieć o codziennych problemach, złożyć sobie świąteczne życzenia.

W drugiej scenie wszyscy spotykają się przy stole wigilijnym, do którego zaprasza Gospodarz z Gospodynią, którzy zostawili puste miejsce, jak się okazało dla Kominarza.

Jasełka kończą się pastoralką i wystąpieniem Dziennikarki, która podziękowała wszystkim i stwierdziła, że będzie miała świetny program telewizyjny.

„To właśnie miłość”

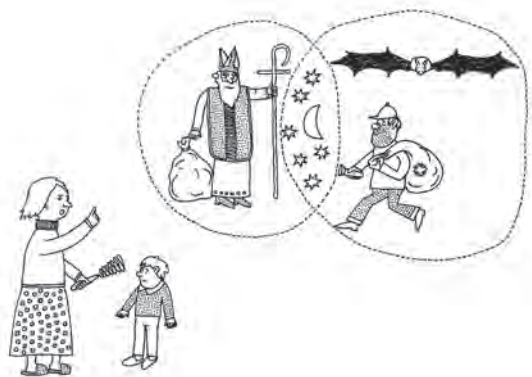
Film „To właśnie miłość” w reżyserii Richarda Curtisa to komedia romantyczna. Miłość przenika nas wszystkich i porusza nasze serca, tylko wtedy kiedy jest prawdziwa. Film opowiada historię miłości premiera Wielkiej Brytanii do jego sekretarki. W roli premiera wystąpił wspaniały aktor Hugh Grant, w pozostałych rolach wystąpili również znani aktorzy, m.in. Liam Ne-

Tomasz Hellner

eson, którego pamiętamy z „Listy Schindlera” oraz znany z roli Jasia Fasoli – komik Rowan Atkinson, a także Emma Thompson i Keira Knightley. Twórcami tego pięknego filmu są producenci takich przebojów filmowych jak: „Nothing Hill” i „Dziennik Bridget Jones”. Dzięki wspaniałej obsadzie i rewelacyjnej muzyce „To właśnie miłość” zapewnia świetną rozrywkę i odprężenie. Film opisuje historie kilku miłosnych związków w okresie przygotowań do Świąt Bożego Narodzenia i w same święta. W tym gorącym czasie mężowie i żony, partnerzy i partnerki, rodzice i dzieci, gwiazda muzyki pop i jego manager przeżywają perypetie miłosne, które składają się na kilka interesujących wątków. Oczywiście jak było do przewidzenia cała historia kończy się happy endem, kiedy to wszyscy bohaterowie filmu spotykają się jako publiczność oglądająca jasełka przedstawiane przez dzieci. Świąteczny nastrój tego przedstawienia sprawia, że ludzie stają się sobie bliscy, otwierają się przed sobą, rozwiązują problemy lub wyznają sobie miłość. Film jest bardzo pogodny, przenika go optymistyczny nastrój i przesłanie pełne nadziei. W dzisiejszych czasach pełnych ludzkich problemów takie filmy są bardzo potrzebne, szczególnie w okresie świątecznym, bo pozwalają spojrzeć na rzeczywistość z jej jasnej strony i zapomnieć o problemach. Film porusza najprostsze ale jednocześnie najistotniejsze sprawy. Jak powiedział reżyser tego filmu „Mam dziwne przeczucie, że miłość jest wszędzie”.

HUMOR NA ŚWIĘTA

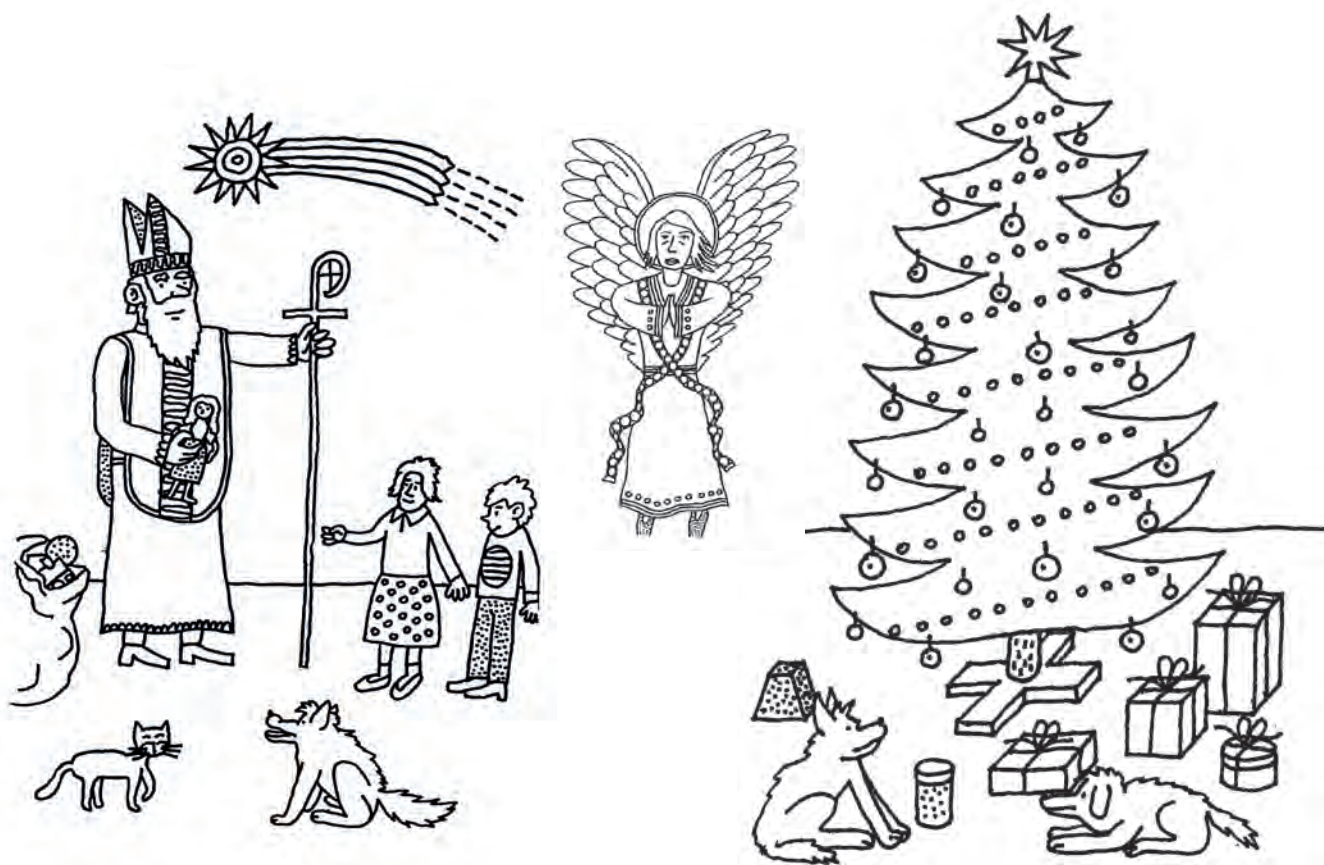
Krzysztof Kijowski
tekst

Wojciech Wierzbicki
rysunek

Pawełek czeka niecierpliwie na Św. Mikołaja.
– Synku, Mikołaj musi się przygotować – mówi Mama.
Po kilku dniach Pawełek zaskoczył mamę.
– Ja wiem co Świętego Mikołaja łączy z nietoperzem i włamywaczem.
– A co ich łączy? – pyta Mama.
– Oni działają w nocy.

*Rysunki wykonane przez
Wojciecha Wierzbickiego*

Marek Migdał, „Betlejem w świetle księżyca”,
pastele, farba plakatkowa, rapidograf

Księżyc

Ukazał się księżyc na niebie
W czerwieni świeci
I cynobrem, żółtym, nad las uleci

A z cynobru
Przemieni się w błądy, płowy
Księżyc zza światów w kosmos odleci
A nad nami jest nieboskłon granatowy

Jak śliczny jest księżyc na firmamencie!
Patrzmy na niebo, zadzieramy głowy
Szukamy dusz w tym kosmicznym odmiecie

Marek Migdał

KRYSTYNA CYMERYŚ, DANUTA KASZA, ANNA FELUŚ,
„Nasza choinka”, pastele, farba plakatowa

STANISŁAW TUPTA, „Choinka”, farba plakatowa

PIOTR BAL, „Jadą prezenty!”, pastele, farba plakatowa

*Dziękujemy Pani Dobrawie,
dzięki której powstały
prezentowane prace
plastyczne, a także kilka
tekstów, które prezentujemy
w tym numerze.*

KAZIMIERZ FUDALI, „Kolorowa Szopka”,
farba plakatowa

WOJCIECH WIERZBICKI,
pastele

Prezentujemy
prace z naszych
warsztatów
plastycznych

WOJCIECH WIERZBICKI,
rapidograf

GALERIA

TADEUSZ FUDALI, „Pejzaż zimowy”, pastele, farba plakatowa

Z ŻYCIA DOMU

W ostatnim tegorocznym numerze, jak nakazuje nam nasza redakcyjna tradycja, przedstawiamy kalendarium najciekawszych wydarzeń z całego roku, w których uczestniczyliśmy. Zachęcamy Was do wspomnień.

TEATR

Nasza grupa teatralna, która od tego roku działa pod nazwą „Teatr Wyobraźni”, pracowała bardzo intensywnie. Wystawiała nadal przedstawienie „Piękny kwiatek” o życiu Świętego Franciszka, przygotowywała też tradycyjne jasełka. Ponadto regularnie odbywały się próby spektaklu opartego na „13 bajkach z królestwa Lailonii dla dużych i małych” L. Kołakowskiego. Spektakl ten po raz pierwszy został pokazany w Dąbrowie Górniczej podczas I Międzynarodowego Przeglądu Umiejętności Artystycznych Domów Pomocy Społecznej Puma 2010.

15.01 Pierwszy raz w tym roku grupa „Teatr Wyobraźni” wystawiła jasełka w naszym Domu. Przedstawienie zatytułowane „Trochę inna opowieść wigilijna” zostało pokazane w sali bilardowej i przyjęte bardzo ciepło przez zgromadzoną widownię (o styczniowych jasełkach, jak i o tych przygotowywanych obecnie, pisze w tym numerze Bożena Florek).

19.01 Grupa teatralna wystąpiła z jasełkami w Domu Kultury w Tuchowie na XVI Przeglądzie Zespołów Kolędniczych Mieszkańców Domów Pomocy Społecznej „Kolęda 2010”.

28.01 Po raz trzeci grupa wystąpiła z jasełkami, tym razem w ZOL przy ul. Wielickiej. Występ bardzo się podobał, było również wspólne kolędowanie.

09.03 Kolejny raz wyjechaliśmy do ZOL przy ul. Wielickiej, tym razem z przedstawieniem „Piękny kwiatek”.

26.03 Nasza grupa wystąpiła na IV Podgórskim Festiwalu Wielkanocnym „Jeź 2010”. Zaprezentowała przedstawienie pt. „Piękny kwiatek”, które zostało docenione pierwszą nagrodą i wyróżnieniem dla Piotra Bala grającego główną rolę. Mieliśmy okazję zobaczyć także inne występy, m.in. „Cztery pory roku” w wykonaniu dzieci przedszkolnych (o festiwalu pisał w numerze 41 Wojciech Wierzbicki).

Tuchów 2010

„Lailonia”

Grupa mieszkańców naszego Domu przygotowała spektakl teatralny oparty na opowiadaniach pisarza i filozofa Leszka Kołakowskiego — „13 bajek z królestwa Lailonii dla dużych i małych”. Bohaterowie spektaklu szukają tajemniczego Królestwa Lailonii – kraju, którego nie ma na mapie. Zabierają widza do krainy wyobraźni, gdzie uczucia rosną jak na drożdżach, a to co niemożliwe staje się możliwe. Naleśniki uciekają z talerza i idą sobie na spacer, ludzie mają poczucie humoru i pasję....nawet jeśli jest nią dziurawienie globusów.

07.04 Po raz kolejny przedstawienie o Świętym Franciszku grupa pokazała w Środowiskowym Domu Samopomocy w Żegocinie. Występ bardzo się podobał, a po nim była zabawa, wspólne śpiewanie i grill.

22.04 Wyjechaliśmy na spotkanie podsumowujące IV Podgórski Festiwal Wielkanocny 2010. Grupa teatralna zdobyła I miejsce, natomiast P. Bał otrzymał wyróżnienie. Obejrzeliśmy również spektakl pt. „Za jeden uśmiech”.

28.04 Grupa teatralna wystąpiła z przedstawieniem pt. „Piękny kwiatek” podczas VIII Przeglądu Teatralno-Muzycznego „O Buławę Lajkonika”, gdzie zdobyła Wielką Buławę.

11.05 „Teatr Wyobraźni” wystąpił w Pałacu Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej podczas I Międzynarodowego Przeglądu Umiejętności Artystycznych Domów Pomocy Społecznej Puma 2010. Festiwal odbywa się już od 15 lat, a w tegorocznym po raz pierwszy wystąpili goście z Czech i Litwy. Na scenie wystąpiło 50 zespołów z całego kraju i z zagranicy. Nasza grupa wystąpiła z przedstawieniem pt. „Lailonia”. Występ był bardzo udany (o spektaklu i występie pisała w numerze 41 Bożena Florek).

26.05 Z okazji Dnia Matki „Teatr Wyobraźni” po raz drugi pokazał przedstawienie pt. „Lailonia”. Po występie

zorganizowano słodki poczęstunek dla zaproszonych gości.

06.10 „Teatr Wyobraźni” wystąpił w NCK-u podczas Krakowskich Spotkań Artystycznych „Gaudium” z przedstawieniem „Lailonia”.

22.11 Wyjechaliśmy na Koncert Finałowy Festiwalu „Gaudium”, gdzie odebraliśmy wyróżnienie za nasz spektakl.

W tym roku, tak jak po inne lata, bywaliśmy na ciekawych spektaklach i imprezach kulturalnych, które odbywały się w naszym mieście.

19.04 Byliśmy w Teatrze Groteska na sztuce „Sen nocy letniej” w wykonaniu Teatru Psyche. Teatr działa przy Oddziale Dziennym Kliniki Psychiatrycznej CM i jest formą terapii dla osób, które przeżyły kryzys psychiczny.

20.04 Wybraliśmy się do Teatru Ludowego na sztukę „Skrzydłak”. Jest to opowieść o chłopcu, który zaprzyjaźnił się z Człowiekiem-Ptakiem.

29.10 Na zaproszenie Domu Kultury Przewóz obejrzeliśmy przedstawienie „Pani Jesień”.

19.11 Po raz kolejny byliśmy w Domu Kultury Przewóz, gdzie obejrzeliśmy spektakl „Zaginiony sen”.

MUZYKA

Zawsze bardzo chętnie spędzamy czas na obcowaniu z muzyką, która daje nam wiele radości. Sami organizujemy spotkania z piosenką, gdzie gramy i śpiewamy, chętnie też uczestniczymy w koncertach muzyki lekkiej i poważnej.

10.03 Wysłuchaliśmy koncertu chóru gospel, który odbył się w Kuźni. Dyrygowała znana nam już z wcześniejszych koncertów, pochodząca z Kopenhagi Lea Kjeldsen. Występ bardzo się podobał, chór wykonał wiele radosnych utworów, nagrodzonych gromkimi brawami.

12.05 W naszym Domu odbył się koncert gitarowy. Zaproszony gość zaśpiewał dla nas bossa novy, wykonane przy akompaniamencie gitary. Kameralny koncert miał wyjątkową atmosferę.

30.05 Udaliśmy się do Dworu Czeczów w Starym Bieżanowie, gdzie wysłuchaliśmy koncertu pt. „Wiosenna magia miłosna” w wykonaniu zespołu Dekadencja.

13.06 Kolejny raz byliśmy gośćmi Dworu Czeczów, tym razem wysłuchaliśmy utworów z repertuaru Edith Piaf wykonywanych przy akompaniamencie pianina i skrzypiec.

12.08 Bawiliśmy się na świeżym powietrzu na integracyjnej imprezie muzycznej karaoke „Śpiewać każdy może”. Przygotowywane podczas wielu prób piosenki zostały zaprezentowane zgromadzonej publiczności. Występ bardzo się podobał, nagrany koncert mieliśmy okazję później obejrzeć.

19.09 Byliśmy w Dworze Czeczów na koncercie z cyklu „Dworskie spotkania”. Wysłuchaliśmy repertuaru, na który złożyły się wspaniałe muzyczne adaptacje poezji m.in. Bolesława Leśmiana, Wisławy Szymborskiej.

Koncert gitarowy

SPOTKANIA, ZABAWY I PIKNIKI

Tradycyjnie w ciągu roku organizowaliśmy okolicznościowe spotkania, bawiliśmy się na wielu zabawach i piknikach, nie tylko w naszym Domu, ale także poza nim, często na zaproszenie zaprzyjaźnionych Domów i instytucji. Jak co roku też do późnej nocy bawiliśmy się na naszym tradycyjnym Pikniku u Jawora.

14.01 Odbyła się pierwsza w tym roku zabawa karnawałowa. Oprócz tańców, były też konkursy i poczęstunek.

21.01 Tym razem bawiliśmy się na zabawie z okazji Dnia Babci i Dziadka.

04.02 Zostaliśmy zaproszeni na zabawę do sąsiedniego Domu przy Łanowej 39.

11.02 W Tłusty Czwartek odbyła się kolejna zabawa taneczna w sali bilardowej.

15.02 Karnawał zakończyliśmy huczną zabawą walentynkowo-ostatkową w sali bilardowej.

08.03 Spotkaliśmy się w kawiarence, tym razem uroczyste obchodziliśmy Dzień Kobiet. Były piosenki, dedykacje od panów, a także słodki poczęstunek.

08.03 W tym samym dniu na zaproszenie Prezydenta Krakowa wzięliśmy udział w spotkaniu z okazji Dnia Kobiet zorganizowanym po raz kolejny w tym roku przez Urząd Miasta. Spotkanie odbyło się w Międzynarodowym Centrum Kultury w Rynku Głównym, były życzenia i upominki oraz część artystyczna, w której wystąpił znany artysta Andrzej Rybiński.

Dzień Kobiet

29.04 Przed budynkiem odbył się grill. Było wspólne śpiewanie, konkursy i poczęstunek.

28.05 W ramach XI Tygodnia Osób Niepełnosprawnych byliśmy na „Pikniku integracyjnym”, organizowanym przez Fundację dla Domu Pomocy Społecznej Dzieci Głęboko Upośledzonych. Piknik odbył się w ogrodach fundacji przy ul. Ułanów, były liczne atrakcje, między innymi występy artystyczne, zabawa taneczna, a także poczęstunek.

10.06 Byliśmy na pikniku, na który zaprosił nas Środowiskowy Dom Samopomocy w Zagórzanach. Były liczne atrakcje, oprócz występów były również konkursy i zabawa.

17.06 Zostaliśmy zaproszeni na kolejny piknik, tym razem był to „Piknik Integracyjny” w Parku Bednarskiego. Organizatorem imprezy jest Dom Kultury „Podgórze” i Rada Dzielnicy XII. W programie pikniku były konkursy, możliwość przejażdżki konnej, wspinaczka i wiele innych atrakcji.

17.06 W tym samym dniu byliśmy również na VI Powiatowym Dniu Seniora w Więckowicach. W programie pikniku były występy dzieci, rozegrano także mecz piłki nożnej. Spacerowaliśmy po mini zoo, można było również przejechać się bryczką.

Piknik w Klimkówce

14.07 Przed budynkiem odbył się grill. Było wspólne śpiewanie, gry i zabawy plenerowe.

19.08 Wyjechaliśmy na piknik do Klimkówki na „Noc Biesiady”, gdzie oprócz zabawy tanecznej wystąpiliśmy z przygotowanym repertuarem wokalnym. W nagrodę otrzymaliśmy dyplom i maskotkę.

31.08 Wyjechaliśmy do Zakopanego na XI Dzień Seniora. W programie pikniku był występ kapeli góralskiej, a później były występy solowe. Na pamiątkę otrzymaliśmy album o górach z sentencją Jana Pawła II.

09.09 Jak co roku o tej porze w naszym Domu odbył się „Piknik u Jawora”, tym razem pod hasłem „Płonący radością”. Było wiele atrakcji

– występy artystyczne, muzyka i tańce, kuchnia polowa. Największą atrakcją wieczoru był występ teatru ognia „Lokomotora” (o Pikniku pisała w numerze 42 Bożena Florek).

16.09 Byliśmy na pikniku integracyjnym pod hasłem „Dzień spełnionych marzeń”. Impreza została zorganizowana przez Dom w Łyszkowicach. W programie pikniku była część artystyczna, między innymi: pokaz tańca nowoczesnego w wykonaniu młodzieży, pokaz sztuk walki, była również możliwość przejażdżki bryczką.

22.09 Na pożegnanie lata zorganizowaliśmy grill z zabawą przed budynkiem, było wspólne śpiewanie, konkursy i poczęstunek.

23.09 Po raz drugi byliśmy w Parku im. W. Bednarskiego na „Pikniku Integracyjnym”. Była możliwość własnoręcznego wykonania biżuterii i wiele innych atrakcji.

29.09 Bawiliśmy się na zabawie, oprócz tańców były też konkursy i smaczny poczęstunek.

04.10 Odbył się piknik przed budynkiem, spotkanie przy muzyce połączone było z poczęstunkiem.

12.11 Obchodziliśmy Święto Odzyskania Niepodległości. Z tej okazji w kawiarence odbyło się spotkanie, podczas którego śpiewaliśmy patriotyczne pieśni i czytaliśmy okolicznościowe wiersze.

30.11 Jak co roku o tej porze bawiliśmy się i oddawaliśmy wróżbom na zabawie andrzejkowej (o *Andrzejkach* pisze na następnej stronie Bożena Florek).

06.12 Została zorganizowana impreza z okazji Dnia Świętego Mikołaja. Była zabawa z konkursami, wszyscy biorący udział byli nagradzani.

31.12 W tę szczególną noc będziemy się bawić na szampańskiej zabawie sylwestrowej!

Andrzejki 2010

30 listopada – w dzień imienin Andrzeja – w naszym Domu odbyły się tradycyjne Andrzejki. Zaczęliśmy od zabawy tanecznej w rytm piosenek, które śpiewał przy akompaniamencie organów pan Kazimierz. Po kilku tańcach terapeutki wręczyły przybyłym na zabawę solenizantom czerwone serca-przytulanki, i zaśpiewano dla nich „Sto lat”. Zabawa taneczna przeplatana była wróżbami przygotowanymi przez terapeutki przebrane za dobre wróżki. Jedna z pań odczytywała znaczenie wylosowanych słów i tak na przykład moneta oznaczała wygraną dużej ilości pieniędzy, gwiazda – karierę aktorską, koperta – list od bliskiej osoby, a warzywa – dostatek żywności. Następnie losowaliśmy ukryte pod kubkami czynności lub symbole. Nie mogło zabraknąć tradycyjnego lania wosku przez dziurkę od klucza, a następnie odczytywania znaczenia figur. Padły różne skojarzenia – cienie przypominały kwiaty, góry, morze, a nawet diabły, anioły czy czarownice. Na zakończenie były odczytywane również anegdoty. Gorąco dziękujemy organizatorom za zorganizowanie tak fantastycznej zabawy.

Bożena Florek

TWÓRCZOŚĆ WŁASNA

Rozwijamy nasze talenty i zainteresowania artystyczne! Oprócz przedstawień o wieloletniej tradycji, powstają też prace plastyczne i literackie. Przez całe lato były organizowane plenery malarskie i fotograficzne pod gołym niebem, a także warsztaty artystyczne (*o warsztatach pisała w numerze 42 Bożena Florek*). Powstało wiele ciekawych prac i zdjęć, wiele z nich prezentowaliśmy w poprzednich numerach.

Jesienny plener

13.05 Wzięliśmy udział w konkursie plastycznym, organizowanym przez Dom Kultury w Podgórzu.

05.07 Przed budynkiem odbyły się warsztaty kosmetyczne „W świecie makijażu”. Była możliwość wykonania makijażu, manicure oraz zabiegów pielęgnacyjnych.

08.07 Uczestniczyliśmy w warsztatach kulinarnych „W świecie pierogów”.

12.07 Odbyły się kolejne warsztaty, tym razem muzyczno-teatralne „Letnie kolorowanie pędzlem, dźwiękiem i słowem”. Powstały ciekawe prace, których tematem była wyspa, na której chcielibyśmy zamieszkać.

15.07 Zorganizowane zostały warsztaty poświęcone 600. rocznicy Bitwy pod Grunwaldem. Wysłuchaliśmy audycji radiowej poświęconej głównie temu wydarzeniu, następnie obejrzeliśmy film „Krzyżacy”. Na zakończenie warsztatów była prezentacja multimedialna.

16.07 Po raz kolejny przed budynkiem odbyły się warsztaty, tym razem teatralno-muzyczno-krawieckie zatytułowane „Nitką, igłą i teatrem”.

19.07 Uczestniczyliśmy w warsztatach „W świecie warzyw i owoców. Kosmetyki i przysmaki” podczas których upiększaliśmy się maseczkami wykonanymi z przygotowanych owoców i warzyw.

22.07 Odbyły się kolejne warsztaty muzyczno-teatralne „Iglą, nitką i teatrem”.

26.07 Zostały zorganizowane warsztaty teatralno-plastyczne „Moja opowieść”.

29.07 Uczestniczyliśmy w warsztatach technicznych, podczas których były wykonywane ramki.

29.10 Byliśmy w Domu Kultury Przewóz na przedstawieniu „Pani Jesień”. Po przedstawieniu wzięliśmy udział w konkursie plastycznym, w trakcie którego wykonywaliśmy prace o tematyce jesiennej.

02.11 Uczestniczyliśmy w plenerze fotograficznym nad jeziorem Bagry. Powstały bardzo ciekawe zdjęcia jesiennej przyrody, a także portrety mieszkańców na jej tle.

WYJŚCIA I WYCIECZKI

Przez cały rok chętnie braliśmy udział w spacerach, wyjściach i wycieczkach. Mieliśmy okazję zobaczyć wiele ciekawych miejsc, a także zwiedzić wiele muzeów i wystaw.

26.02 Byliśmy w Dworze Czeczów na wieczorze poetyckim „Filiżanka z poezją”. Bohaterem wieczoru był poeta i malarz, pan Bogusław Nowaliński, który przeczytał swoje wiersze (o wyjściu pisał w numerze 40 Tomasz Hellner).

03.03 Zwiedzaliśmy Radio Kraków, którego siedziba mieści się w nowoczesnym budynku, położonym przy Al. Słowackiego. Zobaczyliśmy z bliska pracę dziennikarzy, a także zwiedziliśmy Studio nagrań S-5 im. Romany Bobrowskiej, w którym nagrywano koncert symfoniczny oraz audycję o życiu Iwaszkiewicza. Nasze szczególne zainteresowanie wzbudziła skomplikowana aparatura radiowa (o wyjściu pisał w numerze 40 Tomasz Hellner).

17.03 Obejrzelśmy wystawę fotograficzną pt. „Magiczne drzewo” zorganizowaną w Bibliotece na ul. Rajskiej. Wystawie towarzyszyło rozstrzygnięcie konkursu na najciekawsze prace oraz wręczenie imponujących nagród (lunety, namioty). Mieliśmy okazję zobaczyć pokaz slajdów przedstawiających drzewa z Puszczy Niepołomickiej. Następnie udaliśmy się do Galerii Miodowa.

26.03 Po raz kolejny wybraliśmy się do Dworu Czeczów, tym razem na wieczór poetycki, podczas którego Tomasz Hellner recytował swoje wiersze. Obejrzelśmy wystawę fotograficzną pt. „Fotografowanie myśli”.

21.04 Na zaproszenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych wyjechaliśmy do Puszczy Niepołomickiej na Święto Ziemi. Podczas imprezy zasadzono 96 drzew dębu dla upamiętnienia ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem. Było również wspólne biesiadowanie i poczęstunek.

21.04 W tym samym dniu wyjechaliśmy do Dworu Czeczów, gdzie mieliśmy okazję zobaczyć pokaz slajdów oraz taniec flamenco w wykonaniu lidera grupy Aire Andaluz.

23.04 Wyszliśmy do Dworu Czeczów na wieczór poetycko-muzyczny.

11.06 Byliśmy na wycieczce w krakowskim zoo. Pogoda dopisała, zobaczyliśmy bardzo wiele różnych gatunków zwierząt, między innymi lwy, pantery śnieżne, małpy, słonie.

Miodowe lata

22 października mieliśmy przyjemność zobaczyć wystawę plastyczną „Świat do góry nogami”. Nawiązuje ona do obrazu Przysłowia niderlandzkie Petera Breughla, na którym artysta zamieścił aż 122 przysłowia. Wystawa jest malarskim przełożeniem tych przysłów na współczesność. Składa się z kilku etapów (my oglądaliśmy pierwszą odsłonę tej wystawy i chętnie wybierzemy się na kolejne), zostanie podsumowana ekspozycją finałową w Pałacu Sztuki. Prezentowane obrazy poruszały różnorodną tematykę i robiły wrażenie bogatą kolorystyką. Podczas wernisażu wystąpiło dwóch muzyków z Ukrainy.

Galeria mieści się w dzielnicy Kazimierz niedaleko Placu Nowego na którym mieszkałem kilkanaście lat. Miło mi było odwiedzić znane mi ulice, miejsca na których wspomnienie łąka kręci mi się w oku.

Krzysztof Kijowski

Ostatnio, 19 listopada byliśmy w Galerii Miodowa na wernisażu. Szybko dojechaliśmy na miejsce i w związku z tym znaleźliśmy czas na spacer po malowniczym Kazimierzu. W Galerii powitała nas pani Małgorzata Budzyńska, którą znam od lat, ponieważ jestem z tym miejscem bardzo związany. W latach dziewięćdziesiątych malowałem i rysowałem w pracowniach prowadzonych przez panią Małgorzatę najpierw na Oddziale przy ulicy Zwierzynieckiej, potem przy Oddziale Dziennym na Placu Sikorskiego, a później w „Art Studiu” przy Miodowej. Był to okres trudny, ponieważ były to pierwsze lata działalności tych pracowni i dlatego panowały w nich surowe warunki, mimo to nigdy nie zapomnę twórczego czasu spędzonego w tych miejscach.

Wystawa „Świat do góry nogami” była artystyczną interpretacją obrazów Petera Breughla „Przysłowia niderlandzkie”. Na wystawie mogliśmy zobaczyć prace Małgorzaty Budzyńskiej i artystów działających na Miodowej. Prawie wszystkie prace bardzo mi się podobały i doceniam wysiłek i inwencję ich autorów. Podczas wernisażu wysłuchaliśmy poruszającego koncertu smyczkowego wykonanego przez trio w skład którego wchodził pianista, skrzypaczka i wiolonczelista. Z przyjemnością rozpoznałem w nich muzyków z kwartetu smyczkowego Małopolskiego Hospicjum dla Dzieci, którzy dwukrotnie na zaproszenie pani Dobrawy zagraли koncert w naszym Domu. Wykonali oni znane utwory muzyki filmowej. Publiczność z przyjemnością zgadywała z którego filmu pochodzi dany utwór. Wernisaż i koncert wspominam jako niezwykle udany.

Wojtek Wierzbicki

22.06 Wybraliśmy się na całodniową wycieczkę do Zakopanego. Odwiedziliśmy zaprzyjaźniony Dom, a później wyjechaliśmy kolejką na Gubałówkę, z której podziwialiśmy piękne Tatry z ich wysokimi szczytami. Następnie zwiedziliśmy Sanktuarium na Krzeptówkach, miejsce szczególnie ulubione przez naszego Papieża Jana Pawła II. W kościele ksiądz opowiedział nam o Sanktuarium i historii jego powstania. Miejsce to jest poświęcone Matce Bożej Fatimskiej (*o wycieczce pisał w numerze 41 Wojciech Wierzbicki*).

15.07 Byliśmy na Zamku Królewskim na Wawelu. Na Dziedzińcu Arkadowym wysłuchaliśmy koncertu muzyki poważnej. Koncert został zorganizowany w 600. rocznicę Bitwy pod Grunwaldem, był finałem Ogólnopolskiego Konkursu Kompozytorskiego. W pierwszej części koncertu zaprezentowano trzy utwory młodych artystów, natomiast w drugiej wysłuchaliśmy II Symfonii Kopernikowskiej Henryka Mikołaja Góreckiego.

07.08 Wybraliśmy się do Rynku Głównego na XXIII Międzynarodowe Pokazy Sardany i Zespołów Folklorystycznych. Od ponad 20 lat, w ramach pokazów Aplec, Katalońscy artyści odwiedzają w sierpniu wybrane europejskie miasto, w tym roku zawitali do Krakowa.

14.08 Odrobiono się wyjście na Mały Rynek, gdzie po raz ósmy odbywał się Festiwal Pierogów. Na stoiskach oprócz tradycyjnych „ruskich” nie zabrakło również wyszukanych specjałów, które mieliśmy okazję skosztować.

23.08 Byliśmy w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa w Fabryce Schindlera, która znajduje się w dawnych pomieszczeniach fabryki naczyń emaliowanych. W 45 salach z ekspozycjami znajdują się sale dotyczące historii Schindlera, między innymi jego sekretariat oraz gabinet. Otwierająca ekspozycję sala na parterze jest w całości poświęcona ocalonym przez Schindlera. Na wystawie zobaczyliśmy przedwojenny Kraków, w którym obok siebie żyły różne narodowości i ludzie różnych kultur, a także zdjęcia z filmu „Lista Schindlera” (o wyjściu pisała w numerze 42 Bożena Florek).

Książnice Wielkie

11 października bieżącego roku kilku mieszkańców naszego Domu wyjechało do miejscowości Książnice Wielkie. Po przyjeździe na miejsce uczestniczyliśmy we Mszy Świętej. Po mszy, w pobliskiej remizie strażackiej odbyło się przyjęcie. Najpierw mieszkańcy Domu z Proszowic przedstawili spektakl „Ślepcy”, który wcześniej zaprezentowali na Festiwalu „Gaudium et Spes”. Po spektaklu, miejscowe gospodynie podały wspianą poczęstunek. Następnie siostra zakonna poprowadziła zabawę, która polegała na losowaniu numerków, gdy przestawała grać muzyka, pod każdym numerkiem została ukryta czynność, którą należało wykonać. Po konkursach na scenę weszli trzej muzykanci, którzy grali na akordeonie, perkusji i trąbce i rozpoczęła się zabawa taneczna. Po kilku godzinach wspianą zabawę musieliśmy niestety wracać. Dziękujemy za tak serdeczne i życzliwe przyjęcie i spotkanie z ludźmi, którzy mieszkają w zakątku, do którego powracać każdy chce.

Bożena Florek

24.09 Byliśmy w Dworze Czczołów na spotkaniu „Filiżanka z poezją”.

11.10 Wyjechaliśmy do miejscowości Książnice Wielkie. Po Mszy Świętej obejrzelśmy przedstawienie pt. „Ślepcy” w wykonaniu mieszkańców DPS-u w Proszowicach. Po przedstawieniu był poczęstunek i zabawa taneczna.

22.10 Byliśmy w „Galerii Miodowa” przy ul. Miodowej w Krakowie na wernisażu pt. „Świat do góry nogami”. Galeria działa przy Oddziale Dziennym Katedry Psychiatrii CM UJ, wystawia prace artystów profesjonalnych i twórców związanych z „Art Studio Miodowa”. Obejrzelśmy wystawę prac malarskich, a także wysłuchaliśmy koncertu piosenek ukraińskich przy akompaniamencie fortepianu i gitary (o wyjściu piszą na poprzedniej stronie Krzysztof Kijowski i Wojciech Wierzbicki).

19.11 Po raz kolejny zostaliśmy zaproszeni przez „Galerię Miodowa”. Tym razem oprócz wernisażu mieliśmy również okazję wysłuchać koncertu smyczkowego.

23.11 Byliśmy w Bunkrze Sztuki na wystawie fotografii „World Press Photo”.

MSZE I PIELGRZYMKI

Jak co roku, uczestniczyliśmy w uroczystych mszach świętych i pielgrzymkach, które przyniosły nam wiele duchowych przeżyć.

27.05 Uczestniczyliśmy w VII Ogólnopolskiej Pielgrzymce Osób Niepełnosprawnych w Łagiewnikach. Hasłem pielgrzymki było „Bądźmy Świadcami Miłości”. Mszę Św. koncelebrowało 15 księży, a po niej był poczęstunek.

17.09 Byliśmy na uroczystej Mszy Świętej dla Chorych w Klasztorze Ojców Cystersów w Mogile. Po Mszy czciliśmy relikwie Krzyża Świętego, a później zostaliśmy zaproszeni na poczęstunek organizowany przez Ojców Cystersów.

Klasztor Ojców Cystersów w Mogiła

ŚWIĘTA, ŚWIĘTA...

Jak co roku zawsze z niecierpliwością oczekujemy Świąt i z radością dużo wcześniej rozpoczynamy świąteczne przygotowania. Wspólnie z terapeutami przygotowujemy wystrój Domu: na Wielkanoc stroimy go w kurczaki, zające i pisanki, a w grudniu ubieramy choinki, przygotowujemy świąteczne stroiki, wieszamy gałązki przystrojone w bombki i anioły. Nasze świąteczne prace prezentujemy też na świątecznych kiermaszach.

06.01 Zostaliśmy zaproszeni na Spotkanie Świąteczne do Książnic Wielkich. Po Mszy Świętej był koncert kolęd.

10.01 Wysłuchaliśmy koncertu kolęd i pastorałek w Dworze Czeczów.

11.01 W DPS Łanowa 39 odbył się koncert kolęd w wykonaniu kwartetu smyczkowego. Zostały wykonane popularne polskie kolędy, muzycy na bis wykonali m.in. „Cichą noc”.

15.01 W naszym Domu odbyła się premiera tegorocznych jasełek naszej grupy teatralnej, zatytułowanych „Trochę inna opowieść wigilijna”, po przedstawieniu odbyło się spotkanie ze wspólnym kolędowaniem.

16.01 Po raz drugi zostaliśmy zaproszeni do zaprzyjaźnionego Domu przy Łanowej 39 na koncert kolęd, tym razem w wykonaniu chóru seniorów. Dyrygent chóru grał kolędy na akordeonie, było również wspólne kolędowanie.

19.01 Udaliśmy się do Domu Kultury w Tuchowie na XVI Przegląd Zespołów Kolędniczych Mieszkańców Domów Pomocy Społecznej „Kolęda 2010”. Grupa teatralna zaprezentowała tegoroczne jasełka, braliśmy także udział w konkursie szopek bożonarodzeniowych.

20.01 W naszym Domu odbyła się Kolęda, wspólnie z księdzem kapelanem i kolędnikami modliliśmy się i śpiewaliśmy kolędy.

22.01 Byliśmy na wspólnym kolędowaniu w Domu przy ul. Sołtysowskiej.

28.03 W Niedzielę Palmową uczestniczyliśmy we Mszy Świętej w Kościele OO. Franciszkanów. Po Mszy Świętej na kruzgankach klasztornych odbył się konkurs palm – my także przygotowaliśmy na terapii piękną palmę, za którą otrzymaliśmy dyplom.

30.03-01.04 Nasze wielkanocne prace wykonane na terapii były wystawiane i sprzedawane podczas Targów Wielkanocnych na Rynku Głównym.

30.03 W Wielkim Tygodniu tradycyjnie bierzemy udział w uroczystych spotkaniach, na których dzielimy się święconym jajkiem i składamy sobie życzenia. Tego dnia w kawiarence odbyło się Spotkanie Świąteczne

Spotkanie Świąteczne

dla osób angażujących się w zajęcia terapeutyczne. Spotkanie odbyło się w bardzo miłej atmosferze, była piękna świąteczna dekoracja i kolędy grane na gitarze.

30.03 W tym samym dniu w Międzynarodowym Centrum Kultury odbyło się uroczyste Spotkanie Świąteczne zorganizowane już po raz ósmy przez Prezydenta Miasta Krakowa. Były serdeczne życzenia, poczęstunek i świąteczne paczki.

01.04 W Wielki Czwartek odbyły się uroczyste Spotkania Świąteczne z udziałem wszystkich mieszkańców, Dyrekcji, Kierownictwa i personelu Domu. Ksiądz kapelan pobłogosławił jajka, którymi się dzieliliśmy, składając sobie życzenia.

03.04 W Wielką Sobotę odbyło się uroczyste święcenie pokarmów.

16.12 Zostaliśmy zaproszeni na uroczysty „Opłatek” z Prezydentem Miasta Krakowa. Spotkanie rozpoczęło się złożeniem życzeń przez Prezydenta, w programie był też występ artystyczny i poczęstunek. Otrzymaliśmy także paczki świąteczne.

21.12 Jak co roku, osoby zaangażowane w różne formy zajęć terapeutycznych, spotkają się na tradycyjnym „Opłatku” na terapii.

23.12 Tego dnia odbędzie się uroczyste Spotkanie Świąteczne, w którym uczestniczyć będą wszyscy mieszkańcy i personel. Jak co roku, z radością oczekujemy uroczystego spotkania, na którym będziemy sobie składać serdeczne życzenia.

WCZASY

W tym roku odpoczywaliśmy na dwóch, zorganizowanych o różnej porze, turnusach rehabilitacyjnych. Z obu wróciliśmy wypoczęci i pełni wrażeń.

01-15.06 Odbył się turnus rehabilitacyjny w Krynicy Zdrój. Mieszkaliśmy w ośrodku wczasowo-szkoleniowym „Daglezja”, w którym warunki były superkomfortowe. W czasie dwutygodniowego pobytu byliśmy na kilku wycieczkach, między innymi w Tyliczu, Wojkowej, Szczawniku, Złockiem, Jarzębniku, Powroźniku, Kamiannej, na Górze Parkowej i na Jaworzynce. Mieliśmy również zabawę taneczną i ognisko. Z wakacji wróciliśmy bardzo zadowoleni, będziemy je długo wspominać *(o turnusie pisali w numerze 41 Bożena Florek i Marian Skoczylas)*

09-23.09 Drugie w tym roku wczasy odbyły się w Dźwirzynie koło Kołobrzegu. Także tym razem wyjazd był bardzo udany. Oprócz spacerów nad morze, korzystaliśmy z zabiegów rehabilitacyjnych. Były też organizowane wycieczki, między innymi do Świnoujścia, Kołobrzegu. W ostatnim dniu przed wyjazdem uczestniczyliśmy w rejsie po morzu, płynęliśmy żaglowcem „Pirat” *(o wczasach pisali w numerze 42 Ewa Krzeczyńska i Wojciech Wierzbicki)*.

SPORT

Jak co roku uczestniczyliśmy w wielu imprezach i zawodach sportowych, podczas których mogliśmy się wyka-
zać zręcznością i sprawnością, a także duchem rywalizacji. Także na co dzień staraliśmy się dbać o sprawność
fizyczną – poza zajęciami rehabilitacyjnymi, z których korzystamy, chętnie urządaliśmy na terenie Domu za-
wody świetlicowe.

25.03 Została zorganizowana cykliczna impreza sportowo-rekreacyjna „Bieg po Złote Jajko”. Były gry i zabawy ruchowe, konkursy sportowe i wiele niespodzianek. Wszyscy świetnie się bawili, a każdy z uczestników otrzymał dyplom i nagrodę.

25-27.05 Wzięliśmy udział w X jubileuszowej edycji rozgrywek Międzynarodowej Ligi Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych SENI Cup. W rozgrywkach kwalifikacyjnych w Dębicy zajęliśmy pierwsze miejsce i zakwalifikowaliśmy się do Turnieju finałowego w Toruniu. Uczestniczyliśmy w spotkaniu integracyjnym, była zabawa taneczna, wspólne grillowanie i konkursy.

29.05 W ramach Tygodnia Osób Niepełnosprawnych „Kocham Kraków z wzajemnością” wzięliśmy udział w Turnieju Piłki Nożnej w Bronowicach. W rozgrywkach brało udział siedem drużyn. Otrzymaliśmy dyplomy oraz nagrodę w postaci piłki nożnej.

29.06 Odbył się Turniej Piłki Nożnej na Stadionie Płaszowianka. W rozgrywkach brały udział trzy drużyny, oprócz reprezentantów naszego Domu byli również mieszkańcy z Łyszkowic oraz Białki Tatrzańskiej. Nasza drużyna zajęła drugie miejsce, w nagrodę otrzymaliśmy puchar.

06.07 Po raz drugi odbył się Turniej Piłki Nożnej na Stadionie Płaszowianka. W turnieju brały udział trzy drużyny, nasza zajęła II miejsce, w nagrodę otrzymaliśmy dyplom.

06-8.07 Nasza drużyna sportowa „Giganci” zajęła trzecie miejsce w X edycji rozgrywek Międzynarodowej Ligi Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych SENI Cup. Organizatorem rozgrywek jest Stowarzyszenie na Rzecz Opieki Długoterminowej i Pomocy Społecznej „Dom Pod Słońcem” oraz TZMO S.A.

15.09 Uczestniczyliśmy w uroczystym zapaleniu Znicza Olimpijskiego na Placu Szczepańskim. Uroczystościom powitania Ognia Nadziei towarzyszyły przemowy, między innymi pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych p. Bogdana Dąsala,

który życzył sportowcom sukcesów na Olimpiadzie (*o imprezie pisze na następnej stronie Bożena Florek*).

21.09 Zostaliśmy zaproszeni na Turniej Szachowy, organizowany przez DPS w Wadowicach i Stowarzyszenie Wspierania Osób Przewlekłe Psychiczenie Chorych i Niepełnosprawnych. W turnieju brali udział mieszkańcy kilku Dps-ów, rozgrywki prowadzona systemem szwajcarskim w 7 rundach.

30.09 Wzięliśmy udział w Integracyjnym Turnieju Piłki Nożnej „Na Zielonej Murawie” na Stadionie Zwierzyńckiego Klubu Sportowego w Krakowie. Nasza drużyna zajęła IX miejsce, w nagrodę otrzymaliśmy upominki.

06.12 Jak co roku braliśmy udział w „Turnieju Mikołajkowym w Tenisie Stołowym”. Turniej odbył się w szkole podstawowej nr 153 przy ul. Na Błonie w Krakowie, a zorganizowany został przez nasz Dom i Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Wspólna Radość”.

Powitanie znicza olimpijskiego w Krakowie

15 września bieżącego roku wzięliśmy udział w uroczystym zapaleniu Znicza Olimpijskiego na Placu Szczepańskim. W tym roku Europejskie Letnie Igrzyska Olimpiad Specjalnych rozgrywały się w Warszawie, w dniach od 18 do 23 września. Uczestnicy olimpiady startowali w 12 dyscyplinach, między innymi w tenisie stołowym, koszykówce. Przed oficjalnym otwarciem Igrzysk każda z delegacji sportowców przyjechała do wybranego polskiego miasta, aby przygotować się do startu, a także poznać naszą kulturę i zabytki. Do Krakowa zawitali zawodnicy z Austrii i Grecji.

Zanim sportowcy udali się do Warszawy, wzięli udział w uroczystym zapaleniu Znicza Olimpijskiego na Placu Szczepańskim. Szafteta składająca się z zawodników Igrzysk przebiegła Plantami spod Barbakanu na Plac Szczepański, gdzie oficjalnie zapalono od pochodni krakowski Znicz Olimpijski. Odśpiewano hymn Olimpiad Specjalnych i przypomniano motto Olimpiad Specjalnych: „Pragnę zwyciężyć, lecz jeśli nie będę mógł zwyciężyć, niech będę dzielny w swym wysiłku”. Po uroczystych przemowach na scenie wystąpił zespół Alergen, którzy zagrali wspólnie, ekspresyjny koncert.

Bożena Florek

RÓŻNE

08.04 Uczestniczyliśmy w projekcie socjalnym „Organizacja czasu wolnego” przeprowadzonym przez studentów. W programie była prezentacja multimedialna, warsztaty plastyczne, a także spacer nad Bagry połączony z topieniem Marzanny.

24.05 W ramach akcji „Kocham Kraków z wzajemnością” byliśmy w kinie „Kijów” na filmie „Dzieci Ireny Sendlerowej” (o filmie pisze niżej Wojciech Wierzbicki).

28.10 W związku z Dniem Wszystkich Świętych byliśmy na krakowskich cmentarzach, by porządkować groby naszych zmarłych kolegów i zapalić symboliczną lampkę ku Ich pamięci. Złożyliśmy też przygotowane przez nas wiązanki.

18.11 Byliśmy w kinie „Paradox” na filmie pt. „Franz Kafka”. Zwiedzaliśmy również Bibliotekę Wojewódzką na ulicy Rajskiej, na terenie której obejrzelśmy ciekawe wystawy plastyczne i wystawę nietoperzy w trzech wymiarach.

Topienie Marzanny

Dzieci Ireny Sendlerowej

Dzieci Ireny Sendlerowej to film biograficzny, produkcji amerykańskiej oparty na książce Anny Mieszkowskiej „Matka dzieci Holocaustu. Historia Ireny Sendlerowej”. Reżyserem tego filmu jest John Kent Harrison znany z filmu „Jan Paweł II”. Film opowiada o życiu Ireny Sendlerowej, polskiej pielęgniarki. Ta odważna kobieta, w czasie II wojny światowej uratowała ponad 2500 żydowskich dzieci. Światowa premiera filmu miała miejsce w rocznicę wybuchu powstania w warszawskim getcie, a europejska premiera odbyła się w Gdańsku w 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej.

W filmie oprócz aktorów zagranicznych gra wielu polskich aktorów. Jeden z nich, Krzysztof Pieczyński, niezwykle sugestywnie zagrał rolę Janusza Korczaka. Najbardziej zapadła mi w pamięć wstrząsająca scena przesłuchania Ireny Sendlerowej na gestapo. Czułem ogromny podziw wobec bohaterkiej postawy tej kobiety. Irena Sendlerowa miała poczucie misji i ogromną odwagę, żeby ją spełnić. Za pomoc Żydom groził wyrok śmierci dlatego bohaterka żyła w ciągłym napięciu i poczuciu zagrożenia, mimo to nie poddała się. Zapamiętałem również wątek ojca i syna, którzy zostali wywiezieni do obozu zagłady. Pomogła im Irena Sendlerowa. Szczęśliwym trafem synowi udało się uciec z pociągu przez dziurę w podłodze wagonu i uciec przez las.

Podobała mi się rola Anny Paquin – odtwórczyni tytułowej roli Ireny Sendlerowej. Na końcu filmu można usłyszeć wzruszającą wypowiedź prawdziwej Ireny Sendlerowej u schyłku jej życia.

Wojciech Wierzbicki

Strony Rady Mieszkańców

Od początku roku spotkania Rady Mieszkańców odbywały się regularnie co dwa tygodnie. Rada omawiała sprawy zgłaszane przez mieszkańców, a następnie w ważniejszych sprawach kontaktowała się z Kierownictwem Działu Terapeutyczno-Socjalnego.

Pod koniec każdego miesiąca organizowane były Zebrania Społeczności, które odbywały się w kawiarence „Grosik” w bud. 41. Na zebraniach omawiane były aktualności z życia Domu – imprezy i wydarzenia, które miały miejsce w mijającym miesiącu, mieszkańcy byli informowani o planach na następny miesiąc. Była także możliwość dyskusji na bieżące tematy, zadawania pytań i zgłaszania własnych propozycji.

Na zakończenie roku, Rada Mieszkańców składa najserdeczniejsze podziękowania wszystkim, którzy z nią współpracowali – Dyrekcji, Kierownictwu, całemu personelowi i wszystkim mieszkańcom. Szczególnie dziękujemy paniom psycholog, które służyły nam pomocą na co dzień.

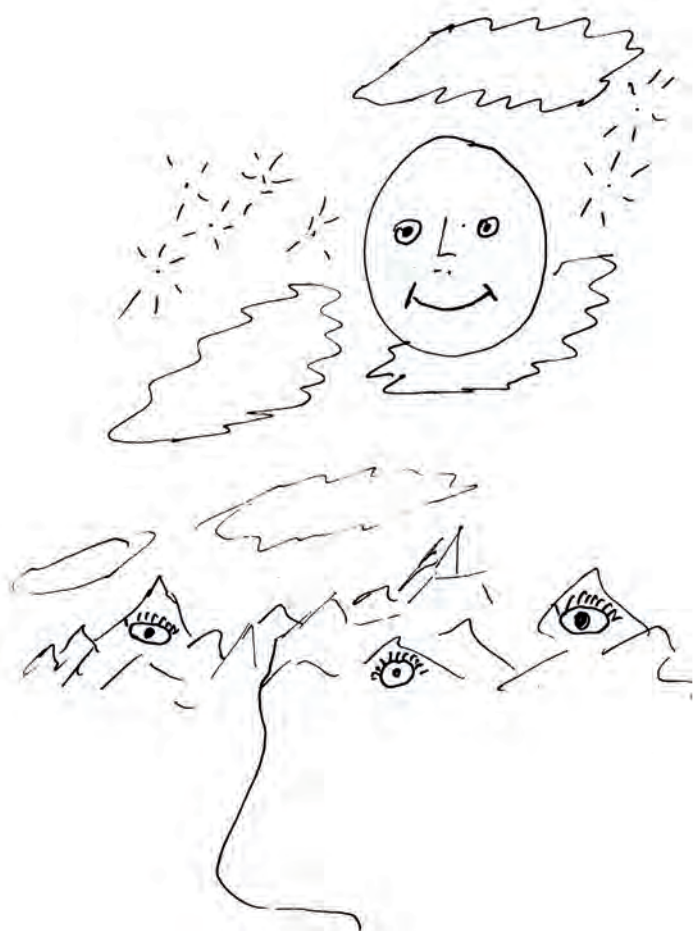
Rada nadal gorąco zachęca do licznego udziału w comiesięcznych Zebraniach Społeczności i

prosi mieszkańców o kontaktowanie się w różnych sprawach, w których może być pomocna.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia Rada składa wszystkim najserdeczniejsze życzenia!

Rada Mieszkańców:

Krystyna Cymerys,
Zofia Dybowska,
Krzysztof Kijowski,
Kazimierz Makowski,
Marian Skoczylas,
Romana Wądrzyk,
Wojciech Wierzbicki

Zabierz mnie tam
Gdzie elfy gubią swój cień
Zabierz mnie tam
Gdzie żyją dobre smoki
Zabierz mnie tam
Gdzie sekretne wiodą ścieżki

Nad nami pełnia śmieje się
Oświetlając szlak
Nad nami gwiazdy iskrzą się
Wskazując drogę nam

Zabierz mnie tam
Gdzie elfy gubią swój cień
Zabierz mnie tam
Gdzie księżniczki czekają na rycerzy
Zabierz mnie tam
Gdzie nie dotarli jeszcze wyszukiwacze przygód

Sven Haj Man

Rozdział 6 — „Wszyscy się podglądają”

Kryształ
(rys. Sven Haj Man)

i którego rządy ociekały krwią winnych i niewinnych. Jego „złego ducha” Cesarzową Salazarię – rudowłosą piękność – zza kulis sterującą krwawą polityką Impe-

Armanika obudziła się tuż przed świtem z uczuciem silnego napięcia w dołku. Lorn spał w jej nogach. Podeszła do widzącego kryształu. Pokazał jej władcę stilijskiego, stojącego ze swoją świtą – oni też obserwowali swój widzący kryształ. Wiedziała, że coś złego musi się wydarzyć. Obserwowała Stilijczyków i Cesarza Axela – tyrana i ascetę, który zdobył tron dzięki zabój-

stwu młodego Cesarza Elnora

ratora wszech-Stilii i wykonawcę, narzędzie tej polityki Ministra Bezpieczeństwa Diu, przybysza z kraju IT, który uwielbiał pastwić się nad ofiarami swych mocodawców. Przesunęła wzrokiem po pozostałych ministrach i dostojnikach. Brakowało nieszczęsnego następcy tronu – księcia poety Lensa – który nie chciał dziedziczyć tronu ale był zmuszony przyjąć brzemię władzy lub zginąć z rąk innego pretendenta.

Ciekawe jak z tego wybrniesz Lens – pomyślała ciepło o młodym księciu gdyż czytywała często jego wiersze.

Nagle z wnętrza kryształu wydobył się okrzyk bojowy dzikich Dzorów i jej Seadon pokazał obóz księcia Baharda.

Zrozumiała. To skrytobójczy zamach na prawie-króla Krainy Siedmiu Gór przykuł uwagę Stilijczyków i jakkolwiek napastnikami są Dzorowie to za śmiercią będzie stać Stilia. Chyba, że jakimś cudem Bahard przeżyje...

DUCH

Sven Haj Man

Po wielu dniach wędrówki tropem porywaczy Alunara – Endi i Zielony Wilk dotarli do opuszczonej chaty. Jakkolwiek lubili noce przy ognisku, tym razem cieszyli się że przenocują w ciepłej chacie. Jednak gdy weszli do środka odczuli obaj dziwny niepokój.

Tak jakby ktoś nas obserwował – powiedział Zielony Wilk.

To tylko wyobraźnia – odparł bez przekonania Endi.

Rozpalili ogień w kominku, posilili się upolowanym przez wilka śniegowym królikiem i ani się spostrzegli jak nastąpiła północ.

Trzeba iść spać – zarządził Endi – lecz ledwo skończył otworzyły się – same – zaryglowane okiennice i drzwi, zgasł płomień w kominku i w białej poświacie ukazała się postać ...ducha.

Kethangowi sierść zjeżyła się ze strachu, Endi zachowa spokój.

Czego chcesz duchu? – krzyknął.

Chcę byćcie wysłuchali mojej historii. Tylko tyle!

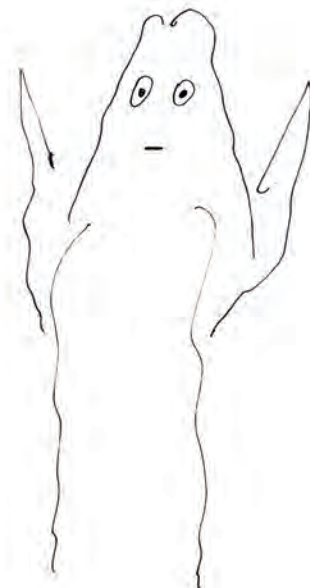
Tylko? Historia jest długa i nudna a jeśli zaśniesz podczas jej słuchania to cię uduśszę – odparł duch.

Zarzykuję.

Historia opowiedziana przez ducha rzeczywiście była długa i nudna i chłopiec omal nie usnął. Na szczęście zawsze gdy zamykały mu się oczy Zielony Wilk budził go liżąc mu dłoń lub twarz.

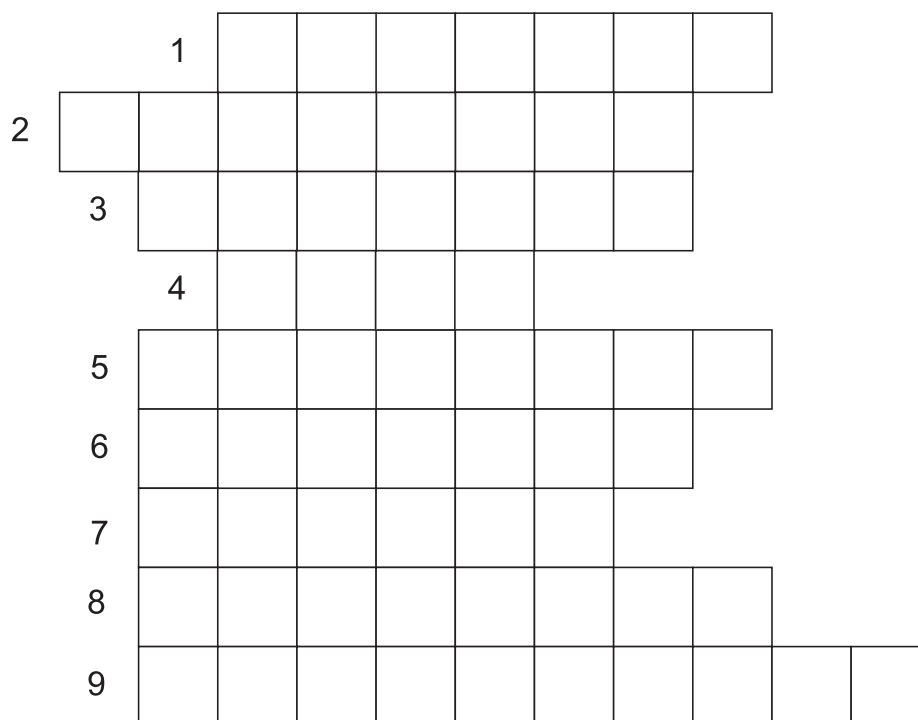
Tak doczekali świtu i końca historii.

– Dziękuję, teraz mogę odlecieć w zaświaty – powiedział duch i zniknął.

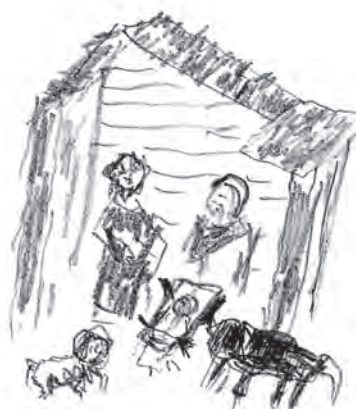
Duch
(rys. Sven Haj Man)

Świąteczna krzyżówka

Objaśnienie haseł:

1. Uroczysta Wieczera w czasie Świąt Bożego Narodzenia, rozpoczynamy ją z pierwszą gwiazdką
2. Jako pierwsi pokłonili się w Betlejem nowonarodzonemu Jezusowi
3. Wigilijny, poświęcony symbol Świąt Bożego Narodzenia, nim się dzielimy z najbliższymi w czasie Wigilii
4. Ryba, która także jest symbolem Świąt
5. Msza w Noc Bożego Narodzenia
6. Tak nazywa się inaczej choinkę po krakowsku
7. Inaczej jasełka
8. Powinny się znaleźć pod choinką dla naszych najbliższych
9. Papieskie błogosławieństwo w czasie Świąt Bożego Narodzenia „Miastu i Światu” – po łacinie...

Rys. A. Kus

Opracował: T.H.

Dom Pomocy Społecznej
ul. Łanowa 41, 30-725 Kraków, tel. 650-56-00
Nr konta: 19101048-4002606-360-110200012
Deutsche Bank 24 SA

Stowarzyszenie Przyjaciół Osób
Niepełnosprawnych „Wspólna Radość”
ul. Łanowa 41, 30-725 Kraków, tel. 650-56-00
Nr konta: 19101048-40053408-27016-
100000012 Deutsche Bank 24 SA